

טביעתו המסתורית של רובינש מקסוול קפעה באכזריות את הקריירה המזהירה של דב 'ידוקובסקי'. איך מסתדר העורך המיתולוגי בלי עיתון, בלי שרדה ועם חדם דרבנו מוזס? בסך הכול, לא רע

ארונה לנדאו

צינוסים: אלכס ליבק

פחות משנה וחצי עברו מאז נפל או הופל לאוקיינוס איל העיר תונות רובינש מקסוול. הנפילה המסתורית הייתה עוררה גלים גרודים, לים, שאימו להטביע גם את עיתון "מעריב" שהיה אז כבעלתו. היום מתנוסס הלוגו של העיתון על ישבנו של כל אוטובוס עירוני, כאילו לא היה מקסוול מעולם. בבניין ברובוב קרליבך בתל-אביב כבר הספיקו לשכוח את המריל האקסצנטרי שהלך לעולמו, את ההשתלטות של משפחת נמרודי, את חילופי העורכים, את אפי זודת דן מרגלית ואפילו את הפיטורים וקוצצי השכר, ואם שכחו את כל אלה, מה המלא שגם דב 'ידוקובסקי' העורך הנערץ של "ידיעות אחרונות", שהובא על ידי מקסוול לערוך את "מעריב", נשכח גם הוא.

לא שזה קל לשכוח מישהו כמו דב 'ידוקובסקי', אולי העורך המיתולוגי ביותר בעיתונות הישראלית. אבל רווקא משום כך, היעלמותו המתאמת מנוף העיתונות, בייחוד בזמן שהתחרות בענף שוברת את כל השיאים, עשויה לרמוז על טרגדיה אישית מסוימת, שעורך מסוגו ודאי היה מזהה את הפוטנציאל הרמטי שבה.

הסיפור של דב 'ידוקובסקי' ממש נוצר בשביל מצבי רוח הגיי-גניים מעין אלה. זהו סיפור על נער ניצול השואה, ממניע לארץ בתורס כול ומצטרף לעיתון קטן כבעלות בני משפחתו. משפחת מוזס, ואין אותו נער נהיה עורכו של העיתון (להלן "ידיעות אחרונות") והפך אותו כמו ידיו ממש לאימפריה אידיה שמוחצת את כל המתחרים ואיך אותו עורך יכול בעיתון הנפוץ ביותר במדינה מנושל ממסכויותיו על ידי בן משפחתו, ארנון מוזס הצעיר, ועובר, מתוך נקמנות כמונו (בסאנות כאלה אין הרי מניעים אחרים) לעיתון המתחרה והשנוא.

ואם לא די בכך, הרי שהבעלים של העיתון המתחרה, שגם הוא במקרה בן משפחה (ואותו של מקסוול נשואה לבן דור של יודי 'קובסקי'), טובע בים בצורה מסתורית, כשהוא משאיר את גיבורנו לעמוד לבדו מול מול הנכסים, רק כדי לראות בעיניים כלות את העיתון עובר לידיה של משפחה אחרת, משפחת נמרודי, ואת עוצמתו העיתונאית נשמת מידיו.

כסלווייה האמריקנית היו מתקשים לסיים בנקודה הזו והיו מעדיפים, למשל, לזמן את דב 'ידוקובסקי' משפחת מוזס ומשפחת נמרודי למרפסת אחת, שתתרגם כמונו תחת משקלם המשותף, כמצאיות הוזהרת פחות, עופר נמרודי קונה לעובדי "מעריב" שיי פורום בתקווה ומנסה להמשיך ולזנוב בענק המתחרה. המוסים, בראשותו של ארנון מוזס, ממשכיכים לשבור שיאי תפוצה, להתכנס בביתה של המשפחה, פולה מוזס, ולהתעלם בהפגנתיות מהשכן בצידו השני של הכביש, שהוא במקרה דב 'ידוקובסקי'.

דב 'ידוקובסקי' לא מוזמן הוא החליף מכונתו. מרי פעם הוא עושה סיבוב בשמונה בעצת הרפוא וליהי יפה לבריאותו, וציליל המפתר שנשמעים מביחו אינם תחלחתה של קריירה מיוקלית חדשה, אלא פשוט נעימות מוכרתה שהיא מנגן לנכדתו הקטנה.

לא נעים,

מיומנויות בסיסיות לתחקירנים ולמשכתיים. "לא מוזמן ראיתי את 'ידוקובסקי' ואשתו בהכתרה של יוצמן", אומרת מכרה. "שמחתי לראות שהגיעו, כי כשלא ראיתי אותם בתחילה, חשבתי שאולי שכחו להזמין אותם, ואיך עוברת תחילת עולם וכל זה. אבל גם ככה, דב 'ידוקובסקי' שגא קוקטיילים ומסיבות. אני בטוחה שהוא נורא סובל מזה שהוא לא עוסק בעבודה ממשית. אני רי מרחמת עליו."

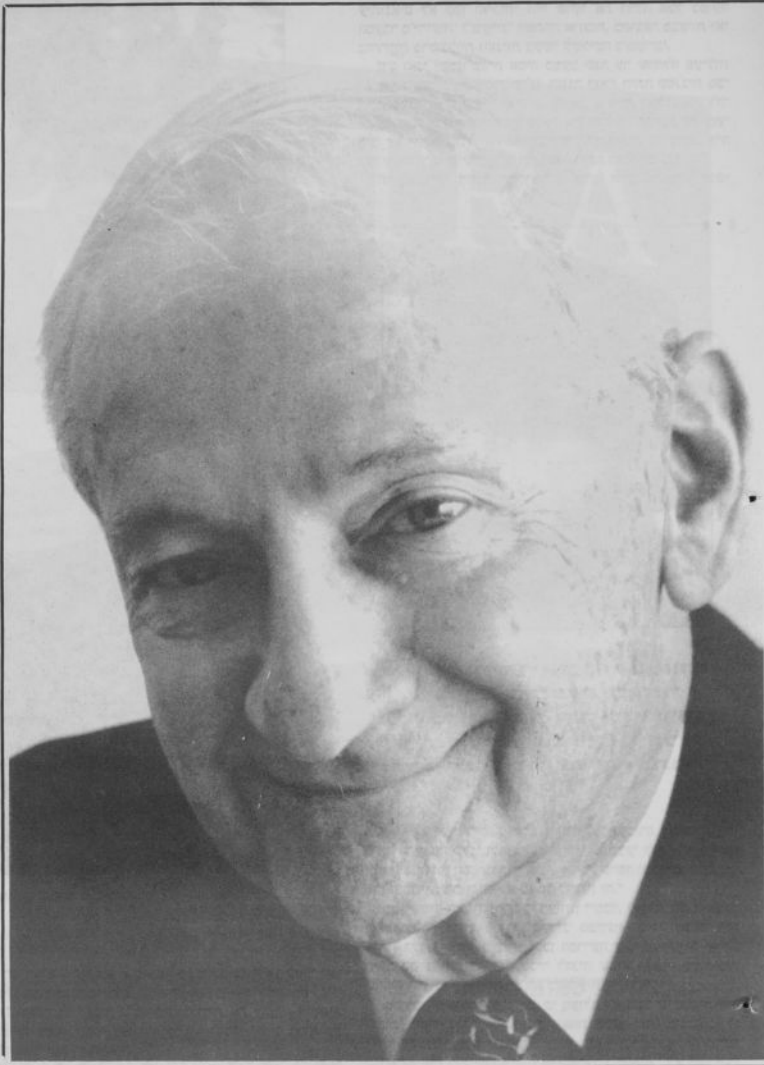
למרות שאיבד את כוחו והשפעתו כעורך עיתון יומי גדול, יודי 'קובסקי' עדיין מוזמן למרבית האירועים. קשרים של עשרות שנים עם הדרגות הרמות ביותר של השלטון ועולם העסקים לא נמחקים

"השמן הקטן", למשל. ולמרות כל זה, 'ידוקובסקי' אינו מנסיונר. מדי בוקר כמעט הוא מגיע לבית הספר לעיתונות שבניהולו, כותב רות, ברמת-אביב. בגיל 70 הוא ממשיך להיות עוסק בתחומים שמי עניינים אותו, ולרברי מקורביו, הוא לגמרי לא סובל.

זה מנסיונר זה?

יש אנשים שקשה להם להבין איך דב 'ידוקובסקי', איש שהכריע גדולות של מאות עיתונאים, איש שקבע מה תהיה הברית הראשית שרוב המדינה תקרא, מתעניין וכשיו באיך להקנות

דב יודקובסקי מחזיק
בסמונה אחוזים ממניות
'ידיעות' חמישה אחוזים
ממניות 'מעריב' ועקיפין:
הוא מושקע גם ב'טלרף'

של פנסינגר מתוסכל זה דב יודקובסקי. אני לא אומר את זה כי אני מניעין ליצר איזה פרקליטות סביב דב יודקובסקי, אלא כיוון שאם אני נכנס לתחום הפרט שלו, זה מופת של אדם שקיבל את ההחלטות שלו ובמובן מסוים נעל את החרד הזה של עיתונות, יצא ממנו ויצא אל העולם."

"למה אנשים חושבים ככה?" שואל אדם מקורב ליודקובסקי. "זה לא סביר שאדם בגיל 70 יוריד את הקצב וינוח קצת? הרי גם לא היה קורה מה שקרה, היה ברור לכולם שיודקובסקי התכוון להעביר הרבה סממכיוותיו לאדם ברור ולעבוד פחות. זה כל כך יוצא דופן שאדם בגילו יפסיק לעבוד כמו ממורף?"

באמת לא. אבל לא כל אדם אומר על עצמו שכשהוא רגוע זה עושה אותו עצבני. בשנה האחרונה, בכל אופן, לא ברור איך, הגנ"י זה הזאת עברה ליודקובסקי. ברור: "מאז הפרישה מ'ידיעות' אתרד נוח, כולל עניין מקסוול, גיליתי שרוב נעשה משוחרר יותר, משועשע יותר. וגיליתי דבר נוסף, שהוא הצליח לתרגם את האירד וניה החדה שלו למין שקט נפשי ותרבותי שבדוראי מסייע לו היום להתחיל על חלק מהרברים, ובניהם על עצמו בתור הרברים האלה, כעל סוג של תיאטרון אנושי."

בשנה חצי שחלפו מאז שעזב את 'מעריב' הוא הספיק לנסוע הרבה בעולם. בין היתר היה בברוקלין ובמחנות המוות בפולין. אמרים שהביקור בפולין דווקא עשה לו טוב. "הוא אומר בצחוק שזו הרגשה שונה לגמרי להגיע ברכבת או במכונית, מספר אותו מקורב. "זה גרם לו להרגיש מנצח."

פרויקט אחר שענייניו היום את יודקובסקי עוסק בהשפעות של השואה, האנטישמיות ושנאת הזרים על תחומים שונים. לירד קובסקי הפרויקט חשוב בהקשר המעשי, למנוע את שיבת השואה ותוצאותיה. הרבה אנשים ייסחו ליודקובסקי במהלך השנים יכולת הישרדות והשקפת עולם שנרכשו בכיכול בשואה. עכשיו, כפי שיוצר למחצה, יש לו זמן לחזור ולעסוק בנושא שהספיע כל כך על הביוגרפיה שלו.

השכסוך עם מוזס

אילו שאל מישהו את יודקובסקי לפני שנתיים, אם יהיה לו זמן לעסוק בפרויקטים שהוא עוסק בהם עכשיו, יודקובסקי היה בוודאי מנפנף אותו בקוצר רוח נימוסי. בריוק או הצליח סוף סוף להפוך לעורך 'מעריב', אחרי כשנתיים של המתנה מורטת עצבים. מצד שני, אילו היו שואלים את יודקובסקי לפני חמש שנים, אם יערוך פסע את 'מעריב', קרוב לוודאי שהיה מסתכל על השואל בתמימות גדול, כאילו נחל כלאן מוכוכב אחר. הרי עד אותה שעה היה יודקובסקי חלק בלתי נפרד מ'ידיעות אחרונות', אחר הממששות, שותף למלחמה ובעל המניות העיקרי בניצחון על 'מעריב'.

כשיודקובסקי נכנס ל'ידיעות אחרונות', בשנות הארבעים, היה העיתון קטן ובעל תפוצה נמוכה. זמן קצר אחר כך הוא ספג כמה קשה, כאשר עזריאל קרליבך וכמה מהעיתונאים הבכירים של העיתון עזבו בן לילה, כמה שנודע לימים כ'פוטש'. אבל הפוטש היה ההורמנות הגדולה של יודקובסקי, שנקרא על ידי יוהרה מוזס המנוח להצטרף לניהול העיתון מתל-אביב.

אחרי מותו של יוהרה מוזס נוצרה חלוקה, לפיה נח מוזס, בנו, אחראי על המנהלה ודב יודקובסקי משמש כעורך, וכך ניהול במשך עשרות שנים שני בני הירודים את העסק, כשני דירקטורים של העיתון. בני משפחה אחרים שהחזיקו בחלק מהמניות נהנו מהרווחים שהלכו וגדלו, אבל לא התערבו.

אבל היחסים בין יודקובסקי ובני משפחת מוזס לא היו רק יחסי עבודה. זמן קצר אחרי שנוח מוזס רכש מגרש ברחוב קטן ברמת-גן, רכש גם דב יודקובסקי מגרש ממול. ארגון, ג'ודי ומי מוזס גרלו יחד עם אחי, בתו של דב יודקובסקי. מכרים אמרים היום, כי 'דב יודקובסקי היה חצי אבא שלהם'. חילרים אי ברלו יחזרו וחפשות אצל יוהרה של אחי בלונדון, שהיא במקרה אחותו של רובינט מקסוול.

אל מולת אחיה השנאה לפרוש 'מעריב' והדאגה לעיתון ולעיתו. כששננות השבעים השיג 'ידיעות' את 'מעריב', לא היה לאיש ספק כי יודקובסקי שותף מלא, אם לא ראשי, להישג. וגם אם לקראת סוף שנותיו של נוח מוזס היחסים הצטננו מעט, עדיין היה הרובב במשפחה קרובה ובשפותות עסקית משושלת. המבשר החל עם מותו של נוח מוזס. מקורבים למשפחת מוזס

סיוגר מיוסר הוא סוג של איזולת שמומלד להשמיר אותה, אומר אדם ברור, "גלובס", שיהר עם דב יודקובסקי פרש מ"ר דעות" ל'מעריב'. "הוא מעולם לא היה פנסינגר, כי הוא מעולם לא היה שכיר ולא חי במנטליות כזו. הוא חי חיים מלאים, יפים ומאשרים, ובמדרה מוסמית אני חושב שאפילו מאשרים מהמינים שהיו לו ושהם בעיתונות לאורך ארבעים השנים שהוא פעל בת' חום.

"המונח 'פנסינגר' או 'פנסינגר מתוסכל' הוא הגדרה שבאה ברך כלל מאנשים שהמנסיה והתסכול מאימים עליהם או מתרגי' שים עליהם. אני מוכרח לציין שזו איזולת. אם יש היפוכו הגמור

בזמן קצר. אבל מכרים אומרים שהאירועים האלה מעולם לא עניינו אותו באמת. העיתונאית לאה אתגר מספרת, כי בזמנו נהג ללכת לאירועים שונים עם דרדי מנסי, רק כדי להסתתר מאחוריו. "הוא לא איש של סמול טוק", אומרת אתגר, "אף פעם גם לא היו לו מניירות של איש חושב או עשיר. כיבודים לא מניינים אותו." "אין ליודקובסקי שום עניין בקוסטיילים", אומר מקורב. "דואי שהיו רברים שכן עניינו אותו במסגרת עמדת הכוח שהחזיק; לנסוע עם בנין לאיסמאעיליה, למשל. עניין אותו לראות כיצד המציאות מתהווה."

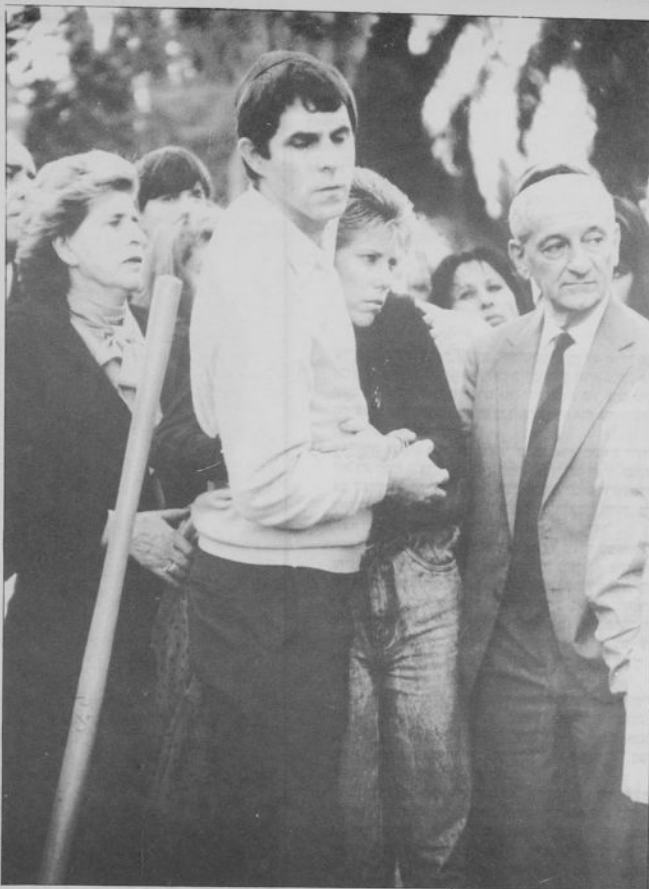
"אני פוגש אותו לעתים קרובות ביותר והגדרה של דב כפני"

לא נורא

רונות, צמוד במובן של שבועי-שבועיים, אני יודע כעובדה שמספר עיתונאים לא קטן ואיכותי היה שוקק את ררכו. אבל בפועל המעבר מ'ידיעות' ל'מעריב' השתהה ארוכות, כתוצאה מבעיות ואי בהירות פרסונליות והניזון בקשר לשליטה ב'מעריב'.

"דב ואני ישבנו בבית אסיה כמעט שנה עד שהחלה פעילות כלשהי ב'מעריב', פעילות שלנו. השנה הזאת היתה קטגורית מבחינת מעבר אנשים אלה ואחרים, והיום, בראייה לאחור, אין לה אשים איש. טבע הדברים או, שכלל את תהליך הרכישה של 'מעריב' על ידי מקססול ואת המערכת שהיתה קיימת ב'מעריב', היה כזה שאלה דברים שולקומים זמן ושנה היתה הזמן המינימלי."

"או לא היתה השנה האירדילית. אנתנו היינו ובשארנו אנשי

יודוקבסקי (מימין) נודי וארנון מוסס בהלוות עמירם ניר. היה זה יודוקבסקי שבישר לאשתו של ניר, נודי, על האסון

אדם ברוך: 'אני בויגש אותו לעתים קרובות ביותר וההגדרה של דב כפנסיונר מיוסר היא סוג של איולת שמומלץ להשמיד אותה'

עבודה, ושהות של שנה, ללא עיתון יומי ועבודה יומיומית, לא היתה התערפה שלנו ולא היתה הרבר הכי טבעי לנו. אחר כך את יודיעת כמה זמן הספקנו להיות ב'מעריב' שישה חודשים. כונס נכ" סים חודשיים מתוך זה. לא מאלל לך את זה."

כמקססול מת, והתברר כי העיתון יומי, לכולם היה די ברור שיודוקבסקי יפרוש. ברוך: "מעריב" מבחינת דב יודוקבסקי היה עיתון הערב הגדול האחרון ולכן הפרישה שלו מעיתונות יומית היתה רק צפויה. לא היה סביר להניח שהוא יתעסק בעיתונות שרדיוסמה והחוקק שלה הם לא חשב לעיתון יומי."

מקורביו יודוקבסקי טוענים, כי מעולם לא חשב ש'ידיעות' אה-רונות" יפילו בגלל הליכתו. לא אתה שמעו אותו אומר, כי לו היתה עויבתו פוגעת אנושות בעיתון, הוא היה רואה את זה ככיש' לזו אישי שלו כבניית העיתון. גם כשהלך ל'מעריב' לא חשב ויד-קובסקי שינצח את 'ידיעות' בגלל תהליכים שעשויים להתרחש שם. הוא האמין ביכולתו לעשות עיתון שונה, אולי אליטיסטי יותר, שיהיה בר תרבות.

היה ודאי האיש החיר ברך שסקור בקשרי משפחה עם בעלי שני עיתונים גדולים. כשברוכס מקססול, שירע על המתרחש ב"ידיעות", הציע לו לעבור ל'מעריב' ולקחת את עריכת העיתון, יודוקבסקי נענה. בסוף '89 הוריעו יודוקבסקי ואדם ברוך על פרישה מ'ידיעות' אחרונות."

ב'ידיעות' היו המומים. כולם ידעו שנוני רצה שדב ילך ושכל מהלכיו האחרונים היו מכוונים לכך, אבל אף אחד לא חשב שילך ל'מעריב'. היה גם חשש גדול שרבים מהעיתונאים ילכו אחריו. כמפעל, יותר משנה עברה עד שכרוך ויודוקבסקי נכנסו ל'מעריב'. ברוך: "אם המעבר ל'מעריב' היה צמוד לפרישה מ'ידיעות' אה-

חשו כאילו יודוקבסקי ממחר מדי לרון בשאלות הירושפה. פלה מוסס נעלבה, גם הילדים נעלבו. ועדיין, כשעמירם ניר נהרג היה זה דב יודוקבסקי שבישר לאשתו, נודי, על האסון. הצרות האמית' יות החלו כשנוני ניסה להיכנס לנעלי אביו.

"אני עד היום לא מכינה מה קרה שם בדיוק", אומרת מקורבת למשפחת מוסס. "נכנסו שנוני לא איש קל, אבל דב ממש גידל אותו. היה הפרש גילים גדול ביניהם. למה דב לא היה יכול להגיד לו, בוא, אשלב אותך בעסק, אלמר אותו הכול כאילו היית בניי כמה בוני, כבר היה יכול ללכת, עילוז"

מקורבו של יודוקבסקי טוען שכאלה בדיוק היו פני הדברים. "לדב לא היה כלום נגד נוני. בסך הכול, אחרי מותו של נוח יוד-קובסקי רצה שחוקם מועצת מנהלים שתייצג את כל בתי האב שותפים בעיתון, כמו שמקובל בעולם. היה צורך ברוב של 75 אחוז כדי להעביר את הצעה. לנוני והאחיות שלו היה גוש חוסס. את שאלה למה נוני הסתכסך עם דב ואפי זה נורל."

זככה התחילה המחלמה. כמישפחת מוסס יש שחושבים עד היום שהאשמה האמיתית ביחסים העכורים נוצעה בילאל לביב נוגרבי, אשתו של יודוקבסקי. כך או כך, מערכת החוסס בין הדור לאחינוז הורעה מיום ליום. המחלוקות היו טיפשות, למשל, אם מותר או אסור לכוני מוסס לשבת בחדרו של אביו. היתה גם פרשת מוסס וידר, עורך שימופ על ידי דב יודוקבסקי, רב איתו והחורר לעיתון על ידי נוני.

העיתונאים התחלקו לתומכי נוני ותומכי יודוקבסקי. גם בעלי הגניות התחלקו לשני מחנות. אדם ברוך מונח שכלב כלשהו ליע רון הססם שכיות ששק. הצדדים את חתמו. לכסוף הצליח נוני מוסס לפטר את דב יודוקבסקי מעמדת הירוקטור. "כשזה קרה", אומרים מקורביו יודוקבסקי, "היה ברור שיע כאן ולא תהי. אחרי כל מה ששוד עשה בשבילם להתנהג איתו ככה" גם למשפחת מוסס היה ברור שהתקמה גניע.

המעבר ל'מעריב'

נקמה נקמה, אף אחד לא העלה בדעתו שיודוקבסקי יעשה מעשה קרליב, יתנה את הקוים ויעבור ל'מעריב'. יודוקבסקי

במקום ראיון

קשה, ועיתון ללא מקום הכנסה מהערך השני יתקשה לשרוד.

עיתונות טובה: יודוקבסקי תמיד נטל רזגמה מהעיתונות האמריקנית. ששת' חיל לעבוד בעיתונות היה מקובל רק לה עביר את הדברים כפי שנאמרו. הוא האמין כבר אז שצריך להעביר את תגרי בות הקהל, את מניירות הנואם ואף הוא בראה. במובן הזה הוא דגל בעיתונות ויד-ואלית מאוד, שמתמקדת גם כפריטים הקטנים. כיום הוא מתנגד לעיתונות צוחבה, בעד עיתונות מעניינת, וחושב שיש הכול בין השתיים. הוא עצמו נוהג לקרוא עיתוני איכות מפריז ומלונדון, ובין העיתונים הישראליים הוא מעדיף ויוקאת את 'הארץ'.

הקמתו, וראה ב'חדשות' את המתחרה הדי פוטנציאלי הגדול של 'ידיעות'. כיום סבור יודוקבסקי שלעיתון יש בעיית תרי-מית קשה. הגיסון ליצור עיתון לרככת לתחית. מבחינה בלי רכבת תחית. היה, לדעתו, חסר סיכוי בעיניו להתחלת, ותי' דמית של עיתון קשה לשנות.

ערוץ 2: יודוקבסקי התנגד כמחך כל השנים לפתיחת ערוץ טלוויזיה נוסף, ועל פי הערכתו, ערוץ שישיר פרסומות יפגע מפגיע קשה בעיתונות. על פי חוק הערוץ השני, עיתונים שזכו בויכוח במסגרת הקצבות טלעד ורשת לא יפגעו, אולם הוא חוזר וקשים גדולים לרשת שוק, שהקמבזה שלה לא זכתה בויכוח. הפגי' עה בחיפה המודרעת, להערכתו, תהיה

עכשיו מחקים אותו

קשה להבין איך האיש חד החושבים, שידע לזהות את טעם הקהל ולקלוע אליו, האיש שידע לזהות מי יהיה למוכר, לא ידע לקרוא כמה מהלכים פוליטיים משוטטים ולכלכל את מעשיו ביתר תבונה. לאה אתגר, מאותם עיתונאים שיוקבסקי טיפה, ומהבורים שעי' זכו את "ידיעות" והלכו אחריו ל"מעריב", אומרת שבגורא הרברים האלה לא עניינו אותו מספיק. "יודוקובסקי אדם קשה: קשה במוכן שהוא ניצול שהוא שעמד ככול ושידר ככול. או אדם כזה, שאינטריגט אנשיות מירוח את חייו לא, הוא עמד בכרבים גדולים. הוא היה גם לפעמים אומר את זה בעצמו. לאינטריגט אנשיות הוא תמיד ידע להתייחס בצורה מאוד נכונה".

ברוך: "רוב יודוקובסקי הוא כמה דברים. אחד מהם הוא איני טואיציה חריפה, אולי חד פעמית בעיתונות הישראלית החרשה. זו אינטואיציה שקולעת לטעמו של ריוק הפולקלור למשפטים, כפי שהיא קולעת לטעמו של מכיר חברת המנויית קסטל. הוא יודע וידע להבחין במשותף לריוק ולנהג המנויית, ידע ויודע לריוק באותן קורות כללי-ישראליות משותפות להם.

"באשר למהלכים הפוליטיים המפנינים, והרינו מאמכים בין בעלי מניות שותפים או בעלי אינטרסים אחרים בעיתון, ברמה לי, מתוך השנים שעשינו יחד, שלא מרוב כח אלא אינטואיציה לגבי התחום הזה. אלא כבוד של נאווה: כבוד של נאווה שלא נתנת לו להיכנס ממש למלחמת המחילות הכרוכה במהלכים האלה. מנקר רת המכני שלו, הברים מהסוג הזה היו מאורים להיפטר מאלהים או באמצעות אנשים אחרים. האינטואיציה הפנטסטית שעליה דיברתי: צורה את עצמה כשהיא מזוכר באספקטים האלה".

קשה להאמין שאיש שהיה ירוק באמנויות ובתחום שלו יבחר באמצעים כשטרבור במלחמה. מי שלא רוצה להילחם על עובר לעיתון המחרה, אלא פשוט מפנה את מקומו בשקט. יודוקובסקי לא רצה לעשות את זה. "כמוכבן", אומר מקורב שלו, "יודוקובסקי הוא לא זה שרף את מקסוול למים. מאיפה הוא יכול היה לשלוט על כוח עליון?"

בכל אופן, השנים האחרונות של יודוקובסקי כעורך גרמו למחיקת הישגים שלו בכל אומרו רשמי. כ"ידיעות" הוא לא מוכר. הליריס של הירשים, נכרוי של נוח מוס, וירעים לתגיד על רב יודוקובסקי וברבים שנשמעים מאוד דומים למה שחוריהם ידוע להניע על קריקור. "בעיתונות", מספרת מברה, "הוא מחזק בכבוד. והם חכרם לא וזכרים אותו כמעט." גם כ"מעריב" נמרורי לא ממש תחשב לתת לו קריטיקה, לא על המכונה שהביא, לא על הפורמט ולא על שום רבר אחר.

נוח מוס (מימין), דב יודוקובסקי ושמעון פרס. המשבר החל עם מונו של נוח מוס

"אני חושבת שלא חשוב לו כל כך שהוא יקבל הכרה", אומרת לאה אתגר. "המוח שלנו אומר, 'אין תמונה שלו כ"ידיעות' או קריטיקה". אותו דבר כ"מעריב" שהוא ערך תקופה קצרה. אבל זה המוח שלנו. אני חושבת שרוב מספיק מכבד כדי להיות מעל זה. זה איש שהיה בטוב של השררה ואני חושבת שהוא מכין את כוחה של השררה. חלק מהגישה שלו לחיים איש העוצמות שלו מנמיחה. הוא הגיע לשררה בצורה הרבה כוח גם כדי להגיע לשם וגם כדי להיות שם.

"וככל זאת אני חושבת שיש פה סקטנויות של העיתונות הכספניות. הייתי מצפה גם מנוי מוס וגם מעופר נמרורי – שגנבים אנשים צעירים שיושבים בעמדות מפנה – למנות את לראש מועצת העיתונות או משוה חיה. היו ציורים להציע לו, אבל לא יודוקובסקי אדם שידרחה את עצמו, לא יודוקובסקי אדם שיגיד שמעני לו. יש לו איוה חשיבה שאיש לא צריך להתמודד על זה, השררה והכוח כבוה. אני לא חושבת שאכפת לו שיגידו לו, זה מקטמם בחיבוריו. הוא יודע, ומי שצריך לדעת יודע, ונזמלה על ששום ספר היסטוריה לא יקפח אותו."

מניות בשלושה עיתונים

לא כמות שבפרק על יודוקובסקי נכתבה המלה האחרונה. מקור? בים אומרים שגם את יודוקובסקי לא סוכל בפניה, לא כמות שהיה מסרב לחזור למרכז העניינים. "אני לא אופתה, לחלוטין לא", אומר למשל אדם ברוך, "אם תיווצר סיטואציה כזו, בניהו נכון, לא מקרה ולא הורמנות", אני מניה שרוב עשוי לשקול חזרה לעיתונות".

כספיעל, אגב, לרב יודוקובסקי יש גם היום מניות ביותר עיתונים מלכל אחר אחר: הוא מחויב בשמונה אחוזים ממניות "ידיעות אחר

מקורב: 'היה ברור לכולם שידוקובסקי התכוון להעביר הרבה אסמכיותיו לאדם ברוך ולעבוד פחות. זה כל כך יוצא דופן שאדם בגילו יפסיק לעבוד כמו צעיר?'

רונת", המישה אחוזים ממניות "מעריב", ובאופן עקיף הוא גם מושקע ב"סלגרה", חלק מהשקעותיו אצל דברת שרם. גם אם כרצע הוא לא עורך עיתון, בחלקו יש לו עניין ישיר במה קסורה, בשלושה עיתונים לפחות.

וגם לא כמות שהפרק עם משפחת מוס נסגר. נכון שכניתיים אסר נוני מוס על בני המשפחה לזהות בקשר עם יודוקובסקי, ופולה מוס לא מוכנה אמילו לטעמו על התמנון לאירועים משפחתיים, אבל מקורבים יודעים לבשר על בקיעים בתומה כי מה כרצע מוס אסר על בני משפחתו הוא מתיר לעצמו לפעמים. בעת האחרונה חרש הקשר בין יודוקובסקי לנני מוס. העילה: רצח משותף של שניים למכור את בית הדרוס לגיע על השבנים גם רביעי במשפחת מוס שנפטר בילדותו בתאונת דרכים? ג'ידיעות "אחרונות". הקשר מתנהל באמצעות עורכי דין, אבל במשפחת מוס יש טרינות קשות כנגד נוני, שמוכן להרוויח כסף על השבנים גם במחיר קשרים עם אדם שהוא אוסר עליהם לפגוש. לפחות חלק מהם היו מוכנים לרבר עם יודוקובסקי גם שלא למרות רוחו, מתם לחתימים. אמילו ב"שושלת" זכרו לפעמים שרם סמך יותר ממים.

בית ספר במקום עיתון

יודוקובסקי עצמו, כמו מרבית העיתון נאים בארץ, לא למד עיתונות או תקשורת. את השכלתו רכש בחילה כפריו, כשלמד פילוסופיה ואחרי המלחמה בארץ ניבטריסה העברית, את למד פילוסופיה, תרבות צרפת ויחסים בין לאומיים. באותה תקופה ירושלמית גם החל לעבוד כמנאי הירושלמי של עיתונות של הודו, יהודה מוס. וכמו רבים אחרים למד את מלאכת העיתונות תוך כדי עבודה. "יש עיתונות גדולים שאין להם השכלה פורמלית", הוא אומר, "אבל הם יחידים כולם. בעולם המודרני אנשים צעירים רוצים בכל זאת אישה השכלה, או אם כבר הוא, לפי דעתי יותר הגיוני שאלה עם יקה לעיתונות ילמדו משוה בתחום. עד עכשיו היו לימודי עיתונות רק אחרי בי.איי. אן השחתי שו טעות. כי בכל העולם עוברים ישר מהתיכון אוניברסיטה, וכאן חולכים לצבא. בני סוני כעורך אני יודע שערף שילמדו בי.איי עם עיתונות ולא ימתנו לגיל מוכנה".

אי אפשר ללמד עיתונות תוך כדי עבודתו ברור כלל בנכנסם לעניינים אחרי שלושה חודשים. "כן, אבל למה לא לנסות להתאמן קצת יותר וללמוד מעבר למה שלמורים בשלושה חודשים?" את זה היית היום עורך עיתון, היית נוטה להקפיד בוגר לימודי עיתונות? "לא הייתי פוגש בנן אדם עם כשרון ניצבים במני שני אנשים בעלי ביטורים

בית הספר מותרת פועל שלוש שנים. ספק אם יודוקובסקי ידע שחזעי למה לא יאירר הגנבני וירדה רובת להקים אותו, שהוא מכין לעצמו גיוב עיתורי, מאל הבר בית הספר ליטוסק המרכזי שלו, הוא מבלה קעות ארוכות במסורו. על הקר מול שולחתי שי שלוש רפרודוקציות התחומת של אגרי וורחול (פרויד), אינשטיין וקפאק, שיוקבסקי קנה בנייריווק בהמלצתו של אדם ברוך. בקומה מתחת יום עיתונאי ירוק אחר, רובן פרישטי, גם הוא מנפגעי טברי על מקסוול. יחד מבלים שני העיתונאים הוותיקים והמצליחים האלה בית ספר שלומרטי עם קצת יותר ממאה תלמידים, בתנאים שמרניים ועקובים בעיתונות היו ממתקנים ים, קעות חשבונים חרטיים, שטיחים מיקר. לציד ריוק מתיש, ופינות עבודה נוחות. כאן את תמצאו כי כיו מילטיוק עם משקעי קפה שחור שבי טובים בעצבים רלי סיגרייות. ובאווירה הוויקטיקת שראת אדם משה רב יודוקובסקי האיש שהוא לא מוניטיב בשטיפה עיתונאית, את מי שאמורים להיות חיילי העיתון העיתונות הישראלית.

"פילוסופיה היא כוח", אומר רב ויד קובסקי, "אני לא חושב שאפשר ללמד כשרון, אבל אפשר ללמד מניכוח ובתיאור ואחיקה עיתונאית: ואפשר ללמד להציג דברים באופן עיתונאי: ואפשר ללמד את הרבה את לטכנו שמעבר לעיתון וישב קורא. ככלל, אהובת בעל האמרה של פרננאזא ארטו: שחובתו הראשונה של העיתונאי היא להיקרא. גם את המסר הזה אפשר ללמד."